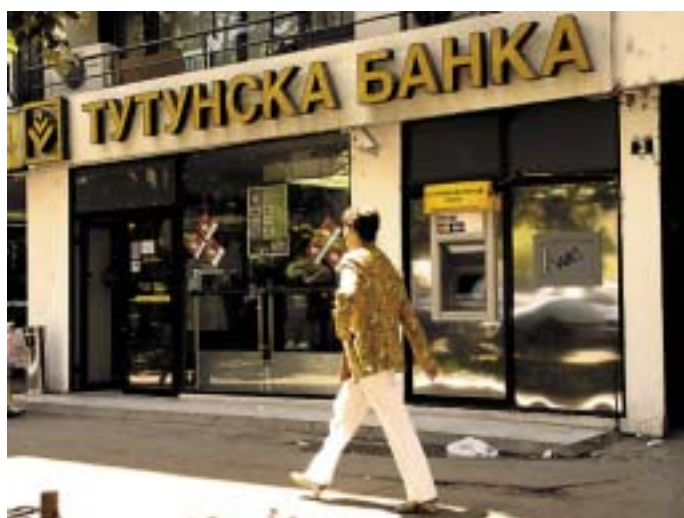

ВИСИНАТА НА ПЛАТИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА РАСТЕГЛИВА И ТЕНКА КАКО ПАЈАКОВА МРЕЖА

ВРАБОТИ МЕ МАЈКО ВО БАНКА И НЕ МИ ТРЕБА СРЕЌА!

МАКЕДОНИЈА Е МАЈКА ЗА БАНКАРИТЕ, А МАЌЕА ЗА ТЕКСТИЛЦИТЕ!

■ Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Доколку некој сака во Македонија да живее "натпросечно", тогаш треба да му се посреќи да работи во некоја банка, осигурителна компанија или

фирма од областа на информатичката технологија. Зашто во Македонија најперспективна, или професија во која има најголема заработувачка, е работењето со финансии.

Од просечно исплатената нето плата во април годинава, која изнесува 13.182 денара, финансиското посредување отскокнува за цели 100 отсто и изнесува 26.094 денари. Заработувачката во овој сектор е значително повисока (за 21 отсто) во однос на секторот кој е на второ место по висина на платите, односно секторот снабдување со електрична енергија, гас и вода, од 19.474 денари.

Од друга страна, пак, најмалку платени сектори во државава се градежниците, преработувачката индустрија и земјоделието. Убедливо заковани на дното се текстилците и кожарците со 4.137 денари просечно исплатена плата.

Без разлика што просечно исплатените плати на "буџетарите" не отстапуваат од републичкиот просек, државната администрација сè уште е најатрактивна за вработување. Јагмата за вработување во "државните јасли" лежи во сигурноста на работното место, во редовните плати без доцнење, немањето притисок од шефовите и ангажирањето по редовното работно време. Колку за илустрација, сите вработени во државната администрација добиваат решение за користење годишен одмор, наспроти танталовите маки на вработените кај "газдите", кои треба добро да се намачат за да добијат слободни денови, кои се случува да бидат и неплатени.

Од просечно исплатената нето плата во април годинава, која изнесува 13.182 денара, финансиското посредување отскокнува за цели 100 отсто и изнесува 26.094 денари.

ФИНАНСИИТЕ НАЈИСПЛАТЛИВИ

Во земјава највисока плата е исплатена во секторот

20.000 денари добиваат и вработените во секторот снабдување со електрична енергија, гас, пареа и топла вода со 22.759 денари и поштенските активности и телеко-

Колку со овие пари човек може да преживее еден месец, тешко дека некој ќе успее да направи математика, колку и да е добар со бројките!?

А кога сме кај нив, нешто

Заработувачката во овој сектор значително е повисока (за 21 отсто) во однос на секторот кој е на второ место по висина на платите, односно секторот снабдување со електрична енергија, гас и вода, од 19.474 денари.

Од друга страна, пак, најмалку платени сектори во државава се градежниците, преработувачката индустрија и земјоделието. Убедливо заковани на дното се текстилците и кожарците со 4.137 денари просечно исплатена плата.

помошни активности во финансиското посредување од 36.435 денари. Во оваа категорија се наоѓаат финансиските консултанти од различен вид и брокерите. Колку за илустрација, на ниво на целата гранка финанси, во која доминираат банкарите, просечно исплатената нето плата изнесува 26.094 денари.

Во секторот сообраќај и врски најдобро се платени оние кои работат во секторот воздушен сообраќај со 27.926 денари. Покрај овие сектори, "солидна" плата од повеќе од

муникациите со нето плата од 21.261 денари.

Наспроти овие, за македонски услови богами "солени" бројки, во Македонија се исплатуваат и плати чии износи се речиси и за 10 пати помали од платите на некои финансиски работници. Ако воопшто може да стане збор за плата кога вработените во секторот производство на кожа и предмети од кожа заработуваат едвај 4.137 денари.

повеќе, односно 5.300 денари се бројките кои "заигруваат" во џебовите на текстилците во земјава, кои дома ги носат секој први. А тоа претставува посебен проблем ако се знае дека таа е убедливо најзастапената македонска стопанска гранка, која вработува повеќе од 60.000 работници. Но, традиционалните долгогодишни партнери од Западна Европа и од САД почнуваат да го селат ка-

ФЕНОМЕНАЛНИ РАЗЛИКИ

Освен по бројот на вработени кои не примаат плата, Република Македонија по сè изгледа е феномен во однос на разликата во платите во различните сектори. Податоците за април велат дека вработените во секторот на производство на кожа и предмети од кожа успеале да заработат "дури" 4.137 денари, што во споредба со платите во дејноста сектор помошни активности во финансиското посредување од 36.435 денари претставува однос од речиси 1 спрема 9. Како долевање масло на огнет, колку за илустрација, може да послужи и фактот што и онака минималните плати на кожарците за првата половина од годинава, во споредба со истиот период лани, се поголеми за цели 27,7 отсто.

Колку овие плати изнесувале пред нивното "зголемување" годинава и што сè со "нив" може да се купи, не сакаме ниту да помислиме, бидејќи нема таков математичар кој може да направи реална математика за овие средства да потраат цел месец.

питалот, при што својот интерес го насочуваат кон Кина, Пакистан, Виетнам и други земји, што ќе предизвика негативни ефекти врз извозните можности на текстилната индустрија. Во изминатиов период присутна е намалена работа со деловните партнери од странство, заклучувајќи договорни зделки со мали серии и намалени цени на т.н. лон-услуги (аранжмани со кои се врши извоз на производи од увезени материјали) и кои во принцип се исклучително ниско профитабилни.

Конфекциите укажуваат дека нивната ориентација на вршење на "лон" производството не обезбедува стабилно работење, при што висинскиот развој е можен само преку "чистиот класичен извоз".

Во оваа линија се движат и платите на вработените во секторот производство на мебел со 6.114 денари, преработка од дрво и предмети од дрво со 8.296 денари и во градежништвото со 9.563 денари.

Секако дека станува збор за просечно исплатени плати на ниво на гранка. Зашто познато е дека платите на сите менаџери, како и на оние вработени лица кои заземаат високи и одговорни позиции во фирмите, се далеку над износот на просечната плата.

ДРЖАВАТА СЕ УШТЕ НАЈПРИВЛЕЧНА

Без разлика што просечно исплатените плати на "буџетарите" не отстапуваат од републичкиот просек, државната администрација сè уште е најатрактивна за вработу-

вање. Колку ова и да звучи чудно, ако се знае дека најголемиот дел од вработените под државна капа имаат плати од 7.000 и од 8.000 денари, сепак јагмата за вработување во "државните јасли" лежи

водителите и ангажирањето по редовното работно време и синдикалната заштита. Колку за илустрација, без разлика на работното место сите вработени во државната администрација добиваат ре-

слободни денови, кои се случува да бидат и неплатени.

На второ место по атрактивност следуваат големите и најбогатите македонски компании од редот на "Мобимак", "Космофон", "Алколоид", "Макпетрол" и речиси сите деловни банки и осигурителни компании во земјава.

Главни причини за да се работи во овие фирми е сигурноста на работното место, висината на платата, разните бенефиции, но и можноста за напредување во кариерата, стручно усовршување, посета на разни обуки и семинари во странство, кои се речиси недостапни во малите и во средните претпријатија.

Во Македонија, во домот на платите речиси и да нема "енигми", освен една тајна која, за жал, сè уште остава недостапна за пошироката јавност. Кај нас сè уште не се знае колку плата земаат менаџерите за својата работа и ова прашање има третман на државна тајна. Иако, според новиот Закон за трговски друштва фирмите кои котираат на Берзата, при доставувањето на кварталните и на полугодишните извештаи требаше да почнат со доставување и на податоци за своите примања.

Од Македонската берза велат дека и по година ипол од стапување на сила на законската одредба, менаџерите сè уште не ги објавуваат своите примања.

Во светот вообичаена практика е платите на менаџерите, бонусите и акциите кои ги поседуваат челните луѓе во компанијата, која ја управуваат, да бидат јавно објавени. Но, кај нас ова не е практика и овој тип на податок сè уште се смета за деловна тајна.

УЧЕЊЕ ОД МАЛИ НОЗЕ ЗА ПОГОЛЕМА ПЛАТА ВО ИДНИНА

ИНФОРМАТИЧАРИТЕ ВО ЕКСПАНЗИЈА

Александар Маријановиќ, директор на едукативниот центар "Александрија", вели дека поради недостаток на кадри, како и секоја работа што е ретка е и скапа, така и во областа на информатичката технологија кадрите имаат повисока цена.

"Ако на пазарот има вишок кадри цената е пониска, ако има недостаток цената е повисока. Кај нас во Македонија има недостаток на кадри зашто работодавачите бараат луѓе со практични знаења, а тие луѓе добиваат и високи плати", дециден е Маријановиќ.

Во врска со ова, Љубисав Лазаревиќ, претседател на Комитетот за едукација при МАСИТ, вели дека сите плати во овој сектор се над просечните плати во земјава и почнуваат од 18.000 денари (300 евра), но има фирми кои исплатуваат и просечни плати од 36.000 денари (600 евра), а тоа се оние кои се занимаваат со изработка на софтвер, каде платите се повисоки од другите области.

во сигурноста на работното место, редовните плати без доцнење (што речиси е редовно кај приватниот сектор), немањето притисок од разо-

шение за користење годишен одмор, наспроти танталовите маки на вработените кај "газдите", кои треба добро да се намачат за да добијат

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС
парче со следниот содржина: SON лани
Толкувај што го поблаваш сонот и...

*со празно место како во примерот

ИСПРАТИ СМС

КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина: **POD 075XXXXXX** каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.
2. Твојо добие анонимна порака со прилог - што би сакале да добие за подарок.
3. Почекјќ го нејзиниот одговор, а потоа "изненади" ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот